УКРАЇНСЬКИЙ ЦЕНТР ОЦІНЮВАННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ

ЗОВНІШНЄ НЕЗАЛЕЖНЕ ОЦІНЮВАННЯ 2017

Зошит 1

ПРОБНЕ ЗОВНІШНЄ НЕЗАЛЕЖНЕ ОЦІНЮВАННЯ З ІСТОРІЇ УКРАЇНИ

Час виконання – 150 хвилин

Робота складається з двох частин.

Частина **1** «Історія України XX – початку XXI ст.» містить 30 завдань різних форм. Відповіді на завдання частини **1** Ви маєте позначити та записати в *бланку А*.

Результат виконання цих завдань буде зараховано як результат **державної підсумкової атестації.**

Частина **2** «Історія України від найдавніших часів до кінця XIX ст.» містить 30 завдань різних форм. Відповіді на завдання частини **2** Ви маєте позначити та записати в *бланку А*.

Результат виконання завдань частин **1** і **2** буде використано під час **прийому до вищих навчальних закладів.**

Інструкція щодо роботи в зошиті

1. Правила виконання зазначені перед завданнями кожної нової форми.
2. Відповідайте тільки після того, як Ви уважно прочитали та зрозуміли завдання.
3. У разі необхідності використовуйте як чернетку вільні від тексту місця в зошиті.
4. Намагайтеся виконати всі завдання.

Інструкція щодо заповнення бланка відповідей *А*

1. До *бланка А* записуйте лише правильні, на Вашу думку, відповіді.
2. Відповіді вписуйте чітко, дотримуючись вимог інструкції до кожної форми завдань.
3. Якщо Ви позначили відповідь на завдання **1–28** і **31–58** неправильно, можете виправити її, замалювавши попередню позначку та поставивши нову, як показано на зразку:

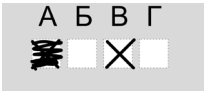

4. Якщо Ви записали відповідь на завдання **29**, **30** і **59**, **60** неправильно, можете виправити її у відповідному місці *бланка А*.
5. Ваш результат залежатиме від загальної кількості правильних відповідей, зазначених у *бланку А*.

Ознайомившись з інструкціями, перевірте якість друку зошита та кількість сторінок. Їх має бути 20.

Позначте номер Вашого зошита у відповідному місці *бланка А* так:

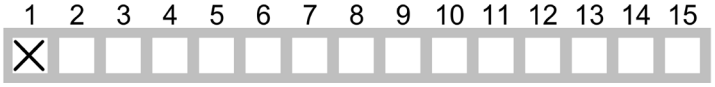

Бажаємо Вам успіху!

© Український центр оцінювання якості освіти, 2017

Частина 1
Історія України XX – початку XXI століття

Пам'ятайте!
Результат виконання завдань частини **1** буде зараховано
як результат **державної підсумкової атестації**

Завдання 1–23 мають по чотири варіанти відповіді, серед яких лише один правильний. Виберіть правильний, на Вашу думку, варіант відповіді, позначте його в *бланку А* згідно з інструкцією. Не робіть інших позначок у *бланку А*, тому що комп'ютерна програма реєструватиме їх як помилки!

Будьте особливо уважні, заповнюючи *бланк А*!
Не погіршуйте власноручно свого результату неправильною формою запису відповідей

1. Поява в Російській імперії документів, подібних до зображеного на фото, свідчила про

А впровадження «межі осілості».
Б поширення кооперативного руху.
В завершення індустріалізації Сходу.
Г здійснення земельної реформи П. Столипіна.

Изданіе Переселенческаго Управленія
ПЕРЕСЕЛЕНІЕ ЗА УРАЛ
СПРАВОЧНАЯ КНИЖКА
ДЛЯ ХОДОКОВЪ и ПЕРЕСЕЛЕНЦЕВЪ
на 1909 годъ
СЪ ПУТЕВОЙ КАРТОЮ АЗІАТСКОЙ РОССІИ.
Съ особымъ вниманіемъ прочтите стр. 3—8.
Цѣна 7 коп.
Въ Туркестанъ и на Кавказъ переселеніе закрыто.
С.-ПЕТЕРБУРГЪ.
1909.

Переселення за Урал. Довідкова книжка для ходоків і переселенців на 1909 р.

2. Яка верства домінувала в структурі західноукраїнського суспільства наприкінці XIX – на початку XX ст.?

А селянство
Б підприємці
В пролетаріат
Г інтелігенція

3. На картосхемі позначено лінію фронту часів Першої світової війни станом на

А 1914 р.
Б 1915 р.
В 1916 р.
Г 1917 р.

Прочитайте фрагмент історичного документа та виконайте завдання 4–6.

«Союзні місії ставили мені умови, які зводилися до вимог федерації з Росією. Я дуже добре розумів небезпеку, що виникала з подібного політичного домагання, але змагаючись, перш за все, за вищу мету – утримання ладу в державі, яку я збудував, я мусив усупереч власній волі схилитися перед вимогою союзників і проголосити федерацію з Росією».

4. Укажіть фото політичного діяча, який так пояснював своє рішення.

А

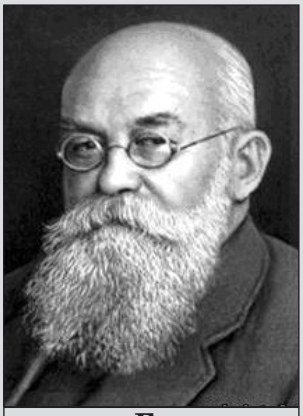

Б

В

Г

5. Вимоги *«федерації з Росією»* висували представники
- **А** держав Антанти.
- **Б** Раднаркому Російської СФРР.
- **В** дипломатичних місій Четверного союзу.
- **Г** Директорії Української Народної Республіки.

6. Що стало наслідком подій, про які йдеться в уривку з історичного документа?
- **А** підписання Брестського миру
- **Б** вибух антиурядового повстання
- **В** проголошення незалежності УНР
- **Г** ухвалення Акта Злуки УНР і ЗУНР

7. У якому році започатковано політику «коренізації» в УСРР?
- **А** 1921 р.
- **Б** 1923 р.
- **В** 1925 р.
- **Г** 1927 р.

8. На фото зображено один із символів міста
- **А** Києва.
- **Б** Одеси.
- **В** Львова.
- **Г** Харкова.

9. З якою політичною метою партійно-радянське керівництво СРСР проводило суцільну колективізацію сільського господарства?

А установлення державного контролю над сільськогосподарським виробництвом і використання його ресурсів для модернізації промисловості

Б зміцнення матеріально-технічної бази сільськогосподарського виробництва та піднесення добробуту селян

В допомога держави процесу колгоспного будівництва та вдосконалення агротехніки та агрокультури

Г подолання продовольчої кризи в країні, заміна екстенсивного сільськогосподарського виробництва інтенсивним

10. Поняття «розстріляне відродження» використовують, характеризуючи наслідки репресивної політики комуністичного режиму, спрямованої на фізичне знищення

А українського селянства.

Б українського робітництва.

В української творчої інтелігенції.

Г українського партійно-радянського керівництва.

11. Територія Північної Буковини в листопаді 1918 року була окупована військами

А Польщі.

Б Румунії.

В Угорщини.

Г Чехословаччини.

12. Що стало проявом реалізації «пакту Молотова–Ріббентропа»?

А створення дистрикту «Галичина»

Б агресія Угорщини проти Карпатської України

В вторгнення Червоної армії на територію Західної України

Г окупація військами Німеччини та її союзників усієї території України

13. Монументом, зображеним на фото, увічнено події

А 1942 р.

Б 1943 р.

В 1944 р.

Г 1945 р.

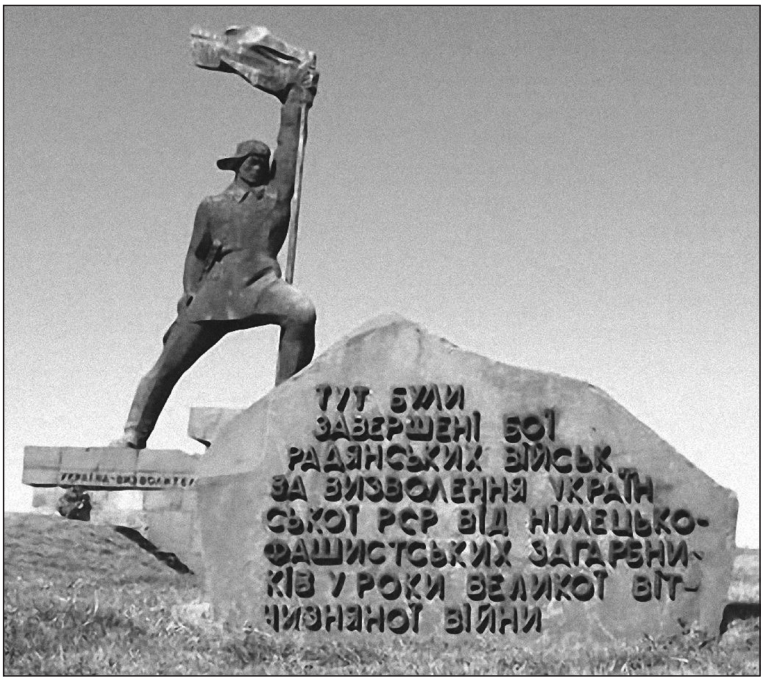

14. Колективізацію сільського господарства в 1940-ві – 1950-ті рр. було здійснено в
- **А** Західній Україні.
- **Б** Східній Україні.
- **В** Південній Україні.
- **Г** Центральній Україні.

15. Якою цифрою на картосхемі позначено регіон, що увійшов до складу УРСР у 1954 р.?
- **А** 1
- **Б** 2
- **В** 3
- **Г** 4

16. Українську робітничо-селянську спілку (УРСС) створено за ініціативи
- **А** М. Руденка.
- **Б** В. Марченка.
- **В** Л. Лук'яненка.
- **Г** П. Григоренка.

Прочитайте уривок з історичного документа та виконайте завдання 17–19.

«Цей славнозвісний і водночас "багатостраждальний" твір мало не скинув з п'єдесталу вже визнаного класика соціалістичного реалізму. Центральний образ роману – пам'ятка козацької минувшини...

Основна увага в ньому приділена викриттю негативних явищ радянської дійсності, таких як бюрократія, кар'єризм, безправ'я селян, чиновницьке недбальство, зневажливе ставлення до довкілля й пам'яток історії та культури...»

17. Хто є автором твору, про який ідеться в уривку з документа?
- **А** В. Стус
- **Б** О. Гончар
- **В** В. Чорновіл
- **Г** О. Довженко

18. Укажіть фото, на якому зображено пам'ятку, що стала *«центральним образом роману»*.

А

Б

В

Г

19. Роман було піддано нищівній критиці й забороні в період

А «відбудови».
Б «відлиги».
В «застою».
Г «перебудови».

20. Яке явище радянської дійсності другої половини 1960-х – 1980-х рр. відображено на карикатурі?

А дефіцит
Б корупцію
В плюралізм
Г бюрократизацію

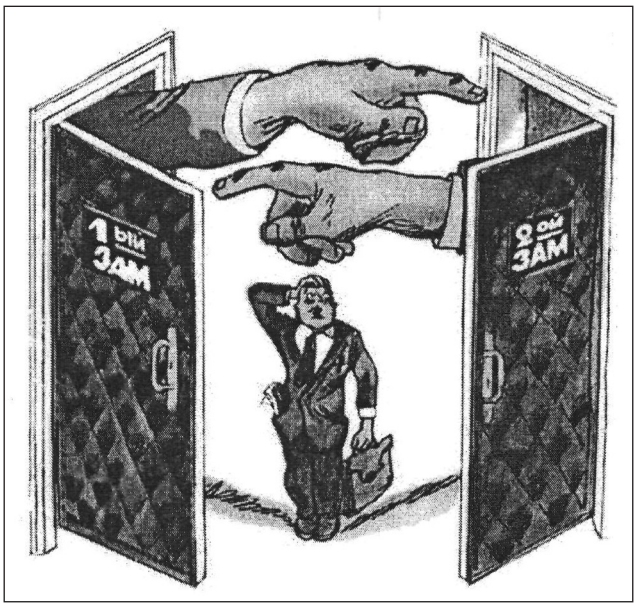

21. Прочитайте уривок із резолюції одного з мітингів українських студентів і виконайте завдання.

«Ми, студенти київських вузів, які зібралися до наметового містечка на підтримку голодуючих студентів.., вважаємо необхідним прийняття вимог голодуючих, а саме:

1. Відставка Голови Ради Міністрів В. Масола.

2. Націоналізація майна КПРС та ВЛКСМ на території України.

3. Прийняття рішення про службу юнаків у війську тільки в межах України...».

У документі відображено вимоги протестувальників під час

А «Помаранчевої революції».
Б «культурної революції».
В «Революції на граніті».
Г «Революції гідності».

22. Коли Акт проголошення незалежності України здобув загальнонародне схвалення?

А 24 серпня 1991 р.
Б 1 грудня 1991 р.
В 6 грудня 1991 р.
Г 12 лютого 1992 р.

23. Вступ України до Ради Європи припав на період президентства

А Л. Кучми.
Б В. Ющенка.
В Л. Кравчука.
Г П. Порошенка.

У завданнях 24–26 до кожного з чотирьох рядків інформації, позначених цифрами, доберіть один правильний, на Вашу думку, варіант, позначений буквою. Поставте позначки в таблицях відповідей до завдань у *бланку А* на перетині відповідних рядків (цифри) і колонок (букви). Усі інші види Вашого запису в *бланку А* комп'ютерна програма реєструватиме як помилки!

Будьте особливо уважні, заповнюючи *бланк А*!
Не погіршуйте власноручно свого результату неправильною формою запису відповідей

24. Установіть відповідність між цитованим документом і часом його оприлюднення.

1 *«...Україна стає Українською Народною Республікою. Не відділяючись від республіки Російської.., ми твердо станемо на нашій землі...»*

2 *«Цією грамотою я оголошую себе Гетьманом усієї України. ...Центральна і Мала Рада з нинішнього дня розпускаються...»*

3 *«...воєдино зливаються ...частини єдиної України – Західноукраїнська Народна Республіка і Наддніпрянська Україна. Однині є єдина незалежна Українська Народна Республіка...»*

4 *«Однині Українська Народна Республіка стає самостійною, ні від нікого незалежною, суверенною державою українського народу...»*

А липень 1917 р.
Б листопад 1917 р.
В січень 1918 р.
Г квітень 1918 р.
Д січень 1919 р.

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

25. Установіть відповідність між поняттям і його визначенням.

1	«осадництво»
2	«коренізація»
3	«новий порядок»
4	«радянізація»

А політика, здійснювана в 1920-х – на початку 1930-х рр. в СРСР, зі зміцнення впливу центральної влади в національних республіках через поступки у вживанні національних мов у сферах освіти, культури, державного управління

Б адміністративно-репресивна поліцейська акція проти українського населення Східної Галичини, здійснена польською владою восени 1930 р.

В політика насадження в західних областях України в 1939–1941 рр. норм суспільно-політичного, економічного та культурного життя, утверджених в СРСР

Г режим, установлений нацистами на окупованих територіях у роки Другої світової війни (1939–1945 рр.), спрямований на експлуатацію людських і матеріальних ресурсів в інтересах Німеччини

Д політика, здійснювана в 1920-х рр. урядами Польщі на українських землях, з планомірного розселення військових і цивільних колоністів

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

26. Установіть відповідність між прізвищем діяча та сферою його діяльності.

1	Л. Костенко
2	О. Антонов
3	Л. Биков
4	А. Горська

А кіномистецтво
Б електрозварювання
В поетичне мистецтво
Г образотворче мистецтво
Д літакобудування

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

У завданнях 27 і 28 розташуйте події в хронологічній послідовності. Поставте позначки в таблицях відповідей до завдань у *бланку А* на перетині відповідних рядків (цифри) і колонок (букви). Цифрі 1 має відповідати вибрана Вами перша подія, цифрі 2 – друга, цифрі 3 – третя, цифрі 4 – четверта. Усі інші види Вашого запису *в бланку А* комп'ютерна програма реєструватиме як помилки!

Будьте особливо уважні, заповнюючи *бланк А*!
Не погіршуйте власноручно свого результату неправильною формою запису відповідей

27. Установіть послідовність виходу друком газет, фрагменти перших шпальт яких зображено на фото.

А

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. щадн. 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло", Львів.
Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем.
Рукописів не звертається.

Процес „Спілки Визволення України".

БІЛЬШОВИЦЬКИЙ АКТ ОБВИНУВАЧЕННЯ.

VI. „СВУ" і Науково-Педагогічне Т-во при УАН.

При Українській Академії Наук істнувало

тю виховання. Скажу просто й рішуче, що майже всі мої відвідувачі виходили зі школи,

Б

ЛЬВІВСЬКІ ВІСТІ

ЩОДЕННИК ДЛЯ ДИСТРИКТУ ГАЛИЧИНИ

Київ взятий!..

Львів, 20 вересня.

З якою нетерпеливістю ждали всі українці, де вони не находилися б, того повідом-

По кількакратних короткотривалих визволеннях Київ попав на довгі роки в руки найжорстокіших і найбільш без-

шевією. Голос Бога, який вислухав благання українського народу та зіслав Мужа, що у боротьбі за новий лад в Евро-

Европа в боротьбі з большевизмом

Львів, 20 вересня.

Провідник новоі Італії Бенітo

відношенні до большевизму взагалі.

В

УКРАЇНСЬКА ДУМКА

Передплата:
Місячно . . . . . 65 М
Чвертьрічно . . . . . 180 „
ЗА ГРАНИЦЕЮ:
Місячно . . . . . 100 М
Поодиноке число . . . . . 4 „
ЧЕТВЕРГОВЕ ВИДАННЯ:
Місячно . . . . . 12 М
Чвертьрічно . . . . . 36 „
Ціна одного примірника: 10 сот. полтінна.

У. Н. Д. О. і його завдання.

Після довших заходів і перего-

зазначити, що нема від цього часу

Українізація У. С. Р. Р.

Дивогляднo, а для чужиня то й парадоксально звучить цей окличний у нас термін „українізації" У-

„українізацію", бо для нег, на перший погляд, буде байдужне, яка буде возвіщена поволока одданської

Г

Ч. 260 (886) Рік IV. Львів, понеділок

Адреса: „УКРАЇНСЬКІ ВІСТИ" Львів, вул. Чарнецького ч. 8.
ВІДДІЛИ:
Телефони: ч. 220-21. Адміністрація ч. 220-22. Друкарня: ч. 280-05.
Начальний редактор приймає щоденно (крім недель) від год. 14-ої до 15-ої.
Adres: Dziennik „Ukrajiński Wisty" Lwów, Czarneckiego 8.

УКРАЇНСЬКІ ВІСТИ

ЩОДЕННИК

ВИХОДИТЬ КОЖНОГО БУДНЯ В ГОДИНІ 3-ій ПОПОЛУДНІ
ЦІНА 20 гр.
ПЕРЕДПЛАТА:

АВТОНОМІЯ КАРПАТСЬКОЇ УКРАЇНИ УХВАЛЕНА

Назву краю ухвалить український сойм

У п'ятницю радила цілий день конституційна комісія празького парламенту, до якої від Карпатської України входить мін. Revaй.

Комісія радила весь час над новою конституцією, яка має перемінити дотеперішню Чехословаччину у федерацію 3-ох народів: чехів, сло-

Дальше комісія ухвалила, що **офіційну назву Карпатської України вирішить сойм Карпатської України.**

Це становище наскрізь правильне. Ухваленим чехо-словацьким парламентом назви краю, давало би поле

для демагогії фенщикіських та бродівських агентів, мовляв, чехи **накинули** Закарпаттю назву, якої воно не хотіло. Заявлення тої справи самому населенню Карпатської України вибиває з рук ворогів неза-

лежности Карп. України демагогічні аргументи.

Значить, український сойм вирішить усі справи по волі більшости населення. На підставі проекту нової конституції, сойм має зібратися

у місяць після вибору президента чесько-словацько-української держави. Таким чином Карпатська Україна стоїть перед виборами, які відбудуться у зимових відносинах. Всякі ворожі сили старатимуться, можливо, закомотити спокійне переведення виборів, але ми певні, що так як досі, так теж і на будуще

	А	Б	В	Г
1				
2				
3				
4				

28. Установіть послідовність подій часів Другої світової війни.

А визволення Києва від нацистських окупантів
Б створення Української повстанської армії (УПА)
В проголошення Акта відновлення Української Держави
Г проведення Корсунь-Шевченківської наступальної операції

	А	Б	В	Г
1				
2				
3				
4				

Завдання 29 і 30 мають по сім варіантів відповідей, серед яких лише три правильні. Виберіть три цифри, що позначають правильні, на Вашу думку, відповіді, та запишіть їх у *бланку А* згідно з інструкцією. Порядок написання цифр значення не має. Для виправлення помилково вказаної відповіді запишіть новий варіант відповіді (три цифри) у спеціально відведеному місці *бланка А*. Не робіть інших записів у *бланку А*, тому що комп'ютерна програма реєструватиме їх як помилки!

Будьте особливо уважні, заповнюючи *бланк А*!
Не погіршуйте власноручно свого результату неправильною формою запису відповідей

29. Що сприяло поразці денікінського режиму в Україні в 1919 р.?

1 утручання в бойові дії військ Четверного союзу
2 декларування роздачі поміщицьких земель селянам
3 одночасний наступ білогвардійських військ проти українських армій і Червоної Армії
4 укладення Акта Злуки між УНР і ЗУНР
5 розрив союзницьких відносин із країнами Антанти
6 масовий селянський повстанський рух
7 проведення реакційної, шовіністичної політики

30. Які судження щодо зображеного плаката, створеного в роки незалежності, є правильними?

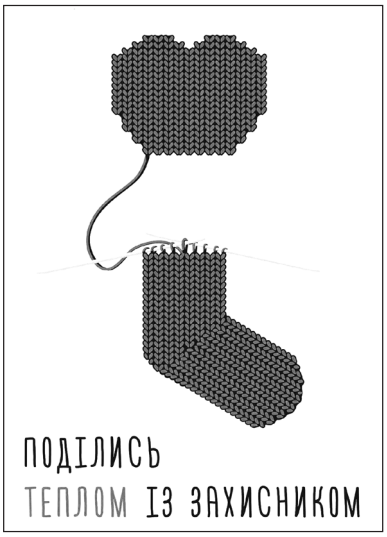

1 Плакат створено з нагоди заснування Збройних сил України.
2 Плакат агітує брати участь у волонтерському русі.
3 Керівництво державою на момент створення плаката здійснював Л. Кучма.
4 Плакат рекламує товари широкого вжитку.
5 Плакат створений для стимулювання патріотичного піднесення.
6 Поява плаката зумовлена агресією Росії на сході України.
7 Плакат пропагує роль держави в забезпеченні української армії якісною амуніцією.

Ви завершили роботу над завданнями частини **1**.
Перевірте правильність перенесення своїх відповідей до *бланка А*.

Пам'ятайте!
Результат виконання завдань частини **1** буде зараховано як результат **державної підсумкової атестації**

Частина 2

Історія України від найдавніших часів до кінця XIX століття

Завдання 31–53 мають по чотири варіанти відповіді, серед яких лише один правильний. Виберіть правильний, на Вашу думку, варіант відповіді, позначте його в *бланку А* згідно з інструкцією. Не робіть інших позначок у *бланку А*, тому що комп'ютерна програма реєструватиме їх як помилки!

Будьте особливо уважні, заповнюючи *бланк А*!
Не погіршуйте власноручно свого результату неправильною формою запису відповідей

31. Предмет язичницького культу східних слов'ян зображено на фото

А

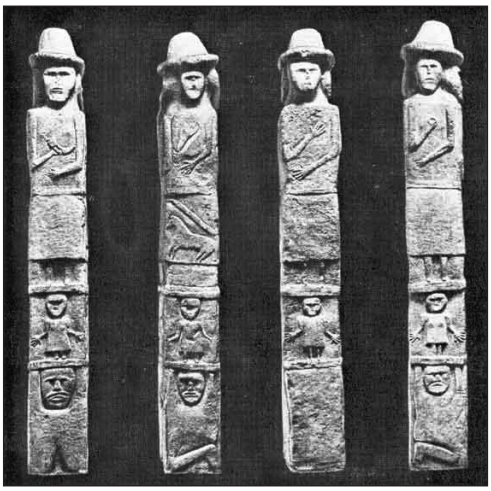

Б

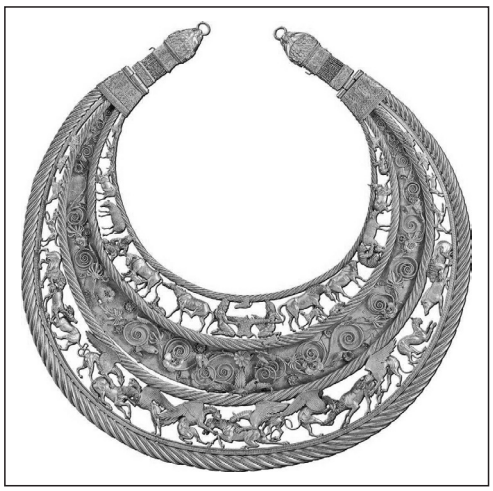

В

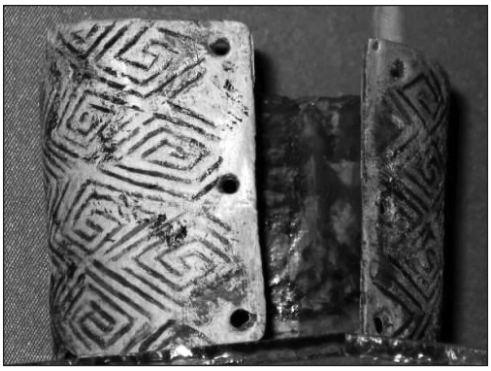

Г

32. В уривку з історичного джерела *«І звелів Олег своїм воїнам зробити колеса й поставити на них кораблі. І з попутним вітром підняли вони вітрила й пішли з боку поля до міста. Греки ж, побачивши це, злякались і сказали через послів Олегові: "Не губи міста, дамо тобі данини, якої забажаєш!"»* описано події походу київського князя на

А Ітіль.
Б Доростол.
В Іскоростень.
Г Константинополь.

33. «Шлюбну дипломатію» як засіб налагодження зовнішньополітичних зв'язків започаткував київський князь

А Олег.
Б Ігор.
В Святослав Ігоревич.
Г Володимир Святославич.

34. Найдавнішою датованою книжною пам'яткою Київської Русі є

А «Повість минулих літ» Нестора літописця.

Б «Слово о полку Ігоревім».

В «Остромирове Євангеліє».

Г «Києво-Печерський патерик».

35. Прочитайте уривок з історичного джерела та виконайте завдання.

«З поданого до нас прохання цього короля ми недавно довідалися, що коли... народ русинів за допомогою отрути вбив Болеслава, князя Русі.., тоді король, вражений цим злочином і прагнучи помститися за кривду християнської віри, напав на Руську землю, щоб завоювати цей народ, який і йому самому завдав багато шкоди...»

Уривок документа дає змогу визначити

А перебіг і результат польської агресії в Галичині.

Б привід і причину загарбання Польщею Галичини.

В масштаби та наслідки нападу Польщі на Галичину.

Г перебіг агресивних дій і реакцію населення Галичини.

36. Що було спільного в устрої Київської Русі XII–XIII ст. та Великого князівства Литовського в XIV ст.?

А існування удільних князівств

Б одноосібна влада великого князя

В підпорядкування митрополиту князівської влади

Г наявність виборного станово-представницького органу – сейму

37. На фото зображено

А Острозький замок.

Б Генуезьку фортецю в Судаку.

В замок Любарта в Луцьку.

Г Кам'янець-Подільську фортецю.

38. Що передбачала Люблінська унія (1569 р.)?

А династичний шлюб литовського князя та польської королеви за умови прийняття Великим князівством Литовським католицизму

Б спільні воєнні дії військ Великого князівства Литовського та Польського королівства проти рицарів-хрестоносців Тевтонського ордену

В відновлення в складі Великого князівства Литовського Київського та Волинського удільних князівств на чолі з представниками литовської династії

Г об'єднання Польського королівства й Великого князівства Литовського в єдину федеративну державу – Річ Посполиту

39. Прочитайте уривок з історичного джерела та виконайте завдання.

«Прибув... до Києва святійший патріарх єрусалимський Феофан... і був прийнятий з великою честю духовними та світськими людьми. Того ж року... висвятив на митрополію Київську чоловіка гідного й чесного. Іменем Йов Борецький... і з ним єпископів на різні місця...»

Описані події відбулися завдяки

А В.-К. Острозькому.
Б Д. Вишневецькому.
В П. Сагайдачному.
Г П. Могилі.

40. Якого року Б. Хмельницького було обрано гетьманом Війська Запорозького?

А 1621 р.
Б 1637 р.
В 1648 р.
Г 1654 р.

41. Територію Війська Запорозького (Гетьманщини) відповідно до умов Білоцерківського договору (1651 р.) позначено на картосхемі

А

Б

В

Г

42. Що було характерним для періоду Руїни?

А усеохопна криза та занепад Речі Посполитої, спричинені Національно-визвольною війною українського народу під проводом Б. Хмельницького

Б внутрішня боротьба козацької старшини за владу, розкол Гетьманщини, втручання в її внутрішні справи та військова агресія з боку сусідніх держав

В форсований наступ на автономні права Гетьманщини з боку російського уряду внаслідок переходу гетьмана І. Мазепи на бік шведського короля

Г остаточна ліквідація інституту гетьманства, решток української автономії та повна інтеграція українських земель у Російську імперію

43. В уривку з історичного джерела «*...Великий славний муж, що залишився на старі літа без нащадків і з величезним майном, жертвував усім, щоб виборoти волю своїй Батьківщині. Він не завагався зректися всього.., за визволення рідного краю...*» ідеться про

А І. Мазепу.

Б І. Самойловича.

В І. Брюховецького.

Г Ю. Хмельницького.

44. Діяльність Другої Малоросійської колегії було спрямовано на

А впорядкування системи управління Запорозькою Січчю.

Б ліквідацію решток автономних прав і устрою Гетьманщини.

В запровадження полкового устрою в Слобідській Україні.

Г повернення козаків із володінь Османської імперії на Запорожжя.

45. У якому регіоні України в складі Російської імперії наприкінці XVIII – у першій половині XIX ст. сформувався осередок українського національного відродження?

А на Поділлі

Б на Донбасі

В на Запорожжі

Г на Слобожанщині

46. Знищення Задунайської Січі спричинено

А включенням придунайських земель до складу Росії в результаті російсько-турецької війни 1768–1774 рр.

Б участю задунайських козаків у російсько-турецькій війні 1806–1812 рр. на боці Туреччини.

В відмовою задунайських козаків підтримати Туреччину, союзника Наполеона у франко-російській війні 1812–1814 рр.

Г переходом задунайських козаків на бік Росії в ході російсько-турецької війни 1828–1829 рр.

47. У 1837 р. в місті Буді «Руська трійця» видала альманах

А «Історія русів».

Б «Зоря Галицька».

В «Русалка Дністровая».

Г «Історія України-Руси».

48. «Будителем» українців Закарпаття називали

А Л. Кобилицю.
Б О. Духновича.
В М. Шашкевича.
Г М. Максимовича.

49. В «Історії русів», що поширювалася в рукописах у першій половині XIX ст., відображено погляди

А самостійників.
Б автономістів.
В соціалістів.
Г русофілів.

50. На фото зображено

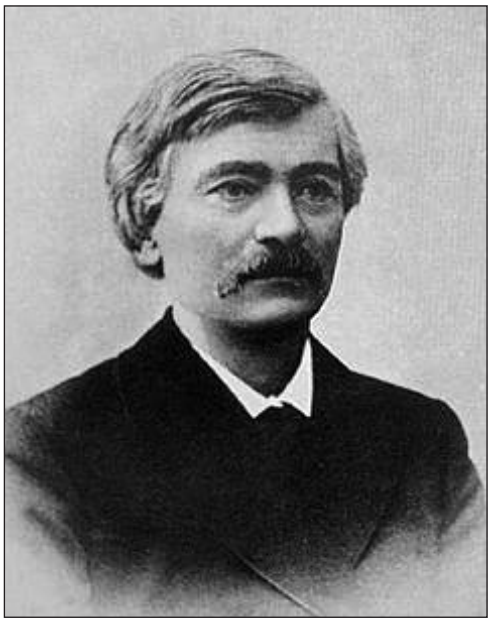

А політичного діяча, історика, засновника Вільної української друкарні в Женеві, видавця журналу «Громада».
Б історика, голову Історичного товариства Нестора-літописця, одного з ініціаторів заснування першого в Україні історичного журналу «Киевская старина».
В етнографа, громадського діяча, автора вірша «Ще не вмерла України...».
Г історика, професора Київського університету, автора праць з історії козацької України, члена Кирило-Мефодіївського братства.

51. Реформи 1860-х – 1870-х рр. у Російській імперії сприяли

А завершенню промислового перевороту.
Б зрівнянню в правах усіх верств суспільства.
В скасуванню заборон щодо української мови.
Г відкриттю українських кафедр в університетах.

52. У 1868 р. у Львові було засновано

А товариство «Руська бесіда».
Б Головну руську раду.
В товариство «Просвіта».
Г Наукове товариство ім. Т. Шевченка.

53. Створення в Одесі першої в Російській імперії (другої у світі) бактеріологічної станції пов'язано з ім'ям

А І. Мечникова.
Б М. Терещенка.
В А. Кримського.
Г Д. Заболотного.

У завданнях 54–56 до кожного з чотирьох рядків інформації, позначених цифрами, доберіть один правильний, на Вашу думку, варіант, позначений буквою. Поставте позначки в таблицях відповідей до завдань у *бланку А* на перетині відповідних рядків (цифри) і колонок (букви). Усі інші види Вашого запису в *бланку А* комп'ютерна програма реєструватиме як помилки!

Будьте особливо уважні, заповнюючи *бланк А*!
Не погіршуйте власноручно свого результату неправильною формою запису відповідей

54. Установіть відповідність між назвою соціальної групи Київської Русі та її характеристикою.

1 ізгої
2 бояри
3 смерди
4 закупи

А представники правлячого стану в Київській Русі, які займали друге після князів панівне становище в державі
Б особисто вільні селяни, які мали земельні наділи, вели своє господарство, виконували повинності на користь держави
В тимчасово залежні селяни, які через різні обставини втратили власне господарство та змушені були працювати на землевласника за грошову позику
Г особи, які з певних причин вийшли зі своїх соціальних груп і втратили з ними законний зв'язок
Д люди, які перебували в повній власності землевласників (продавалися, дарувалися, передавалися в спадщину)

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

55. Установіть відповідність між подією XVII ст. та її наслідком.

1 ухвалення Гадяцьких пунктів
2 Чигиринські походи турецько-татарських військ
3 укладення Андрусівського перемир'я
4 підписання Віленського перемир'я

А знелюднення частини Правобережної України, руйнація столиці козацької держави
Б початок війни Московського царства проти Гетьманщини
В поділ території Гетьманщини між Річчю Посполитою та Московським царством
Г пошук Б. Хмельницьким нових союзників у боротьбі з Річчю Посполитою
Д перехід Лівобережної Гетьманщини під протекторат Османської імперії

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

56. Установіть відповідність між історичним періодом і подією, що відбулася в цей час.

1	1846–1847 рр.	**А**	діяльність «Південно-західного відділу Російського географічного товариства»
2	1848–1849 рр.	**Б**	Кримська війна
3	1853–1856 рр.	**В**	польське національно-визвольне повстання
4	1863–1864 рр.	**Г**	діяльність Кирило-Мефодіївського товариства
		Д	революційні події на західноукраїнських землях у складі Австрійської імперії

	А	**Б**	**В**	**Г**	**Д**
1					
2					
3					
4					

У завданнях 57 і 58 розташуйте події в хронологічній послідовності. Поставте позначки в таблицях відповідей до завдань у *бланку А* на перетині відповідних рядків (цифри) і колонок (букви). Цифрі 1 має відповідати вибрана Вами перша подія, цифрі 2 – друга, цифрі 3 – третя, цифрі 4 – четверта. Усі інші види Вашого запису *в бланку А* комп'ютерна програма реєструватиме як помилки!

Будьте особливо уважні, заповнюючи *бланк А*!
Не погіршуйте власноручно свого результату неправильною формою запису відповідей

57. Установіть послідовність подій, наведених в уривках з історичних джерел.

А *«...Того літа татари взяли Переяславль і єпископа вбили, і людей перебили, а місто спалили і, захопивши багато людей і майна, пішли... Того ж літа взяли татари Чернігів... і місто спалили...»*

Б *«Була рада всіх князів у місті Києві, і вирішили на раді так: "Краще нам зустріти їх на чужій землі, ніж на своїй". На раді були Мстислав Романович київський, Мстислав ковельський і чернігівський і Мстислав Мстиславич галицький – вони були старійшими князями Руської землі...»*

В *«...[князь] Михайло [чернігівський] відправився на уклін до Батия, вони заставили його пройти між двома огнями, після вони сказали, щоб він поклонився... Той [князь] відповів, що з охотою поклониться Батию.., але не поклониться ідолу, бо християнину це не подобає... Краще вмерти, ніж зробити те, що не подобає...»*

Г *«Поставив Батий стінобитні гармати у міста біля Лядських воріт... Знаряддя били безперестанку день і ніч і пробили стіни... Коли [воєвода] Дмитро був поранений, татари ввійшли на стіни і займали їх у той день і в ту ніч... Городяни ж побудували нову стіну біля церкви Богородиці Десятинної... І взято було місто... Дмитра ж татари взяли в полон пораненим і не вбили заради його хоробрості...»*

	А	**Б**	**В**	**Г**
1				
2				
3				
4				

58. Установіть послідовність перебування при владі гетьманів / кошових отаманів.

А І. Сірко
Б Д. Вишневецький
В П. Калнишевський
Г П. Конашевич-Сагайдачний

	А	Б	В	Г
1				
2				
3				
4				

Завдання 59 і 60 мають по сім варіантів відповідей, серед яких лише три правильні. Виберіть три цифри, що позначають правильні, на Вашу думку, відповіді, та запишіть їх у *бланку А* згідно з інструкцією. Порядок написання цифр значення не має. Для виправлення помилково вказаної відповіді запишіть новий варіант відповіді (три цифри) у спеціально відведеному місці *бланка А*. Не робіть інших записів у *бланку А*, тому що комп'ютерна програма реєструватиме їх як помилки!

Будьте особливо уважні, заповнюючи *бланк А*!
Не погіршуйте власноручно свого результату неправильною формою запису відповідей

59. Після смерті Ярослава Мудрого владу в Київській державі зосередили у своїх руках

1 Ізяслав.
2 Мстислав.
3 Роман.
4 Святослав.
5 Данило.
6 Всеволод.
7 Володимир.

60. Укажіть напрями зовнішньої політики гетьмана Богдана Хмельницького в роки Національно-визвольної війни середини XVII ст.

1 включення українських земель до складу Московської держави
2 забезпечення визнання новоствореної держави – Гетьманщини
3 закріплення досягнень збройної боротьби
4 поділ Речі Посполитої на окремі незалежні держави
5 отримання королівських регалій
6 пошук союзників у боротьбі з Річчю Посполитою
7 приєднання земель Слобідської України до Гетьманщини

Ви завершили роботу над завданнями частини **2**.
Перевірте правильність перенесення своїх відповідей до *бланка А*.
Якщо час, відведений на виконання завдань частин **1** і **2**, сплив,
здайте *бланк А* інструктору

Кінець зошита